

2024-12-30 Nr. NV-3389

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-24-1715(2); TAIS-24-18532(3)		DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO IR ATVEJŲ, KAI UŽSIENIEČIAMS LEIDŽIAMA APSIGYVENTI LAIKINO APGYVENDINIMO VIETOSE NEATLYGINTINAI, NUSTATYMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	<i>Pasirenkama</i> ☒ Taip ☐ Ne Priėmimo Terminas 2024-12-31	<i>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija</i>	<i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2024-12-23	<i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	<i>Pasirenkama</i> ☐ Taip ☒ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Poreikis Vyriausybei nustatyti atvejus, kada užsieniečiams¹ neatlygintinai leidžiama laikinai apsigyventi laikino apgyvendinimo vietose (*Priėmimo ir integracijos agentūros valdomose laikino apgyvendinimo vietose*), o atvejus, kada užsieniečiams savo lėšomis leidžiama laikinai apsigyventi šiose vietose, jeigu yra laisvų vietų, taip pat ir laikino apsigyvenimo (tiek neatlygintinai, tiek savo lėšomis) tvarkas, įgalioti nustatyti SADM, siejamas su 2025-01-01 įsigaliosiančiais Įstatymo dėl užsieniečių teisinės padėties (*UTPI*) pakeitimais.

Pagal UTPI:

- užsieniečiams savo lėšomis, Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais atvejais, tvarka ir sąlygomis gali būti leista laikinai apsigyventi laikino apgyvendinimo vietose, jeigu jose yra laisvų vietų. Apmokėjimo už gyvenimą laikino apgyvendinimo vietose tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.
- Vyriausybės nustatytais atvejais Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka užsieniečiams leidžiama laikinai apsigyventi laikino apgyvendinimo vietose neatlygintinai. Tokiu atveju valstybės biudžeto lėšos naudojamos tiek, kiek apgyvendinimo sąnaudos nedengiamos ES struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų įsteigtų humanitarinės pagalbos fondų lėšomis.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Projekte siūloma (*įsigaliojimas – 2025-01-01*):

Įgalioti SADM nustatyti:

- atvejus, kai UTPI nurodytiems užsieniečiams¹ savo lėšomis gali būti leista laikinai apsigyventi laikino apgyvendinimo vietose, jeigu jose yra laisvų vietų, bei jų apgyvendinimo tvarką ir sąlygas,
- užsieniečių laikino apgyvendinimo tvarką, kai Projekte siūlomais Vyriausybei nustatyti atvejais užsieniečiams leidžiama laikinai apsigyventi laikino apgyvendinimo vietose neatlygintinai.

Nustatyti atvejus, kai UTPI nurodytiems užsieniečiams¹ leidžiama laikinai apsigyventi laikino apgyvendinimo vietose neatlygintinai:

- kai užsienietis, kuriam Migracijos departamento sprendimu nuspresta nesuteikti prieglobsčio ir išduoti leidimą laikinai gyventi Lietuvoje UTPI nustatytais pagrindais², šio sprendimo įsigaliojimo dieną gyvena laikino apgyvendinimo vietoje, – ne ilgiau kaip 3 mėn.

¹ užsieniečiams gavusiems prieglobstį; užsieniečiams, kuriems išduotas leidimas laikinai gyventi, suteikus laikinąją apsaugą arba negražinamam į užsienio valstybę nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui arba užsieniečiui negalint išvykti iš Lietuvos / grįžti į kilmės valstybę dėl humanitarinių priežasčių ar dėl to, kad yra persekiojamas nedemokratinio režimo ar yra / gali nukentėti nuo šio režimo vykdomų represijų arba užsieniečio negalima išsiųsti iš Lietuvos / gražinti į valstybę, kurioje jo gyvybei ar laisvei gresia pavojus / yra rimtas pagrindas manyti, kad joje užsienietis bus kankinamas ir pan.; pažeidžiamiesiems užsieniečiams, kurių išsiuntimo iš Lietuvos vykdymas sustabdytas dėl tam tikrų priežasčių: atsisako priimti užsienio valstybė, į kurią gali būti išsiųsti / reikia suteikti būtinąją medicinos pagalbą / negalima išsiųsti dėl kitų objektyvių priežasčių (pvz., nėra galimybės gauti kelionės bilietų) ir kt.

² užsieniečiui suteikta laikinoji apsauga, nelydimas nepilnametis užsienietis negražinamas į užsienio valstybę, užsienietis negali išvykti iš Lietuvos / negali grįžti į kilmės valstybę dėl humanitarinių priežasčių.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

- 2) kai užsienietis, kuriam Migracijos departamento sprendimu panaikintas prieglobstis ir išduotas leidimas laikinai gyventi UTPI nustatytais pagrindais, šio sprendimo įsigaliojimo dieną gyvena laikino apgyvendinimo vietoje, neturi gyvenamosios vietos, o jo darbinės pajamos yra mažesnės už 3 valstybės remiamų pajamų dydį (663 Eur, kai VRP 2025 m. – 221 Eur), – ne ilgiau kaip 3 mėn.
- 3) kai užsienietis – pažeidžiamas asmuo³, kurio išsiuntimo vykdymas sustabdytas, sprendimo išsiųsti jį iš Lietuvos vykdymo dieną gyvena laikino apgyvendinimo vietoje, neturi gyvenamosios vietos, o jo darbinės pajamos yra mažesnės už 3 VRP (663 Eur), – ne ilgiau kaip 3 mėn.
- 4) kai užsienietis, kuriam suteiktas prieglobstis ir nebeteikiama Lietuvos valstybės parama integracijai, staiga neteko gyvenamosios vietos dėl stichinės nelaimės ar kitos nuo jo nepriklausančios priežasties, o jo darbinės pajamos yra mažesnės nei 3 VRP (663 Eur), – ne ilgiau kaip 1 mėn., o jei užsienietis yra pažeidžiamas asmuo – ne ilgiau kaip 3 mėn.
- 5) kai užsienietis, kuriam išduotas leidimas laikinai gyventi suteikus jam laikinąją apsaugą, pasibaigus UTPI nustatytam 6 mėn. terminui nemokamai gyventi valstybės ar savivaldybių įstaigų apgyvendinimo vietose, staiga neteko gyvenamosios vietos dėl stichinės nelaimės ar kitos nuo jo nepriklausančios priežasties, o jo darbinės pajamos yra mažesnės nei 3 VRP (663 Eur), – ne ilgiau kaip 1 mėn., o jei užsienietis yra pažeidžiamas asmuo, – ne ilgiau kaip 3 mėn.
- 6) kai užsienietis, kuriam išduotas leidimas laikinai gyventi UTPI nustatytais pagrindais, negyvena laikino apgyvendinimo vietose, staiga neteko gyvenamosios vietos dėl stichinės nelaimės ar kitos nuo jo nepriklausančios priežasties, o jo darbinės pajamos yra mažesnės nei 3 VRP (663 Eur), – ne ilgiau kaip 1 mėn., o jei užsienietis yra pažeidžiamas asmuo, – ne ilgiau kaip 3 mėn.
- 7) tais atvejais, kai užsienietis yra nelydimas nepilnametis, kuris gyvendamas laikino apgyvendinimo vietoje, sulaukia pilnametystės, – kol jis mokosi arba studijuoja, bet ne ilgiau nei jam sukaks 24 m.

Rengėjų pasiūlytos priemonės laikytinos aktualiomis, siekiant pasirengti įgyvendinti UTPI pakeitimus.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas patikslintas pagal Teisingumo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos bei Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos pastabas (*suderinta darbo tvarka*), be pastabų suderintas su Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba, Valstybės sienos apsaugos tarnyba, Migracijos departamentu ir Pabėgėlių priėmimo centru (*nuo 2025-01-01 – Priėmimo ir integracijos agentūra*).

Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2024-12-19 išvadoje Nr. NV-3369 ir Socialinės politikos grupės pažymyje Nr. NV-3374 pateiktas pastabas bei pasiūlymus.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Daiva Buivydaitė-Garbštienė

Socialinės politikos grupė, vyresnioji patarėja

³ asmuo, turintis specialiųjų poreikių (pavyzdžiui, nepilnametis, neįgalus, vyresnis negu 75 metų asmuo, nėščia moteris, vieniši tėvas ar motina, auginantys nepilnamečių vaikų, psichikos ir elgesio sutrikimų turintis asmuo, prekybos žmonėmis auka arba asmuo, kuris buvo kankintas, išprievartautas ar patyrė kitokį sunkų psichologinį, fizinį ar seksualinį smurtą).